

OBSAH

I. Úvod	7
II. Historický vývoj teratologie: jeho směry, důsledky a problémy, ke kterým vedl	9
1. Principy experimentální teratologie	12
2. Důsledky vyvozené z principů experimentální teratologie	13
3. Problémy odvozené z principů experimentální teratologie a jejich důsledků	14
4. Primární změna v zárodku, která dává podnět k morfogenezi vrozené vady	16
5. Účinek teratogenních agens a jeho specifčnost	17
6. Vliv genetických faktorů na reaktivitu zárodku na působení teratogenních agens	19
7. Vztah mezi stadii vývoje a vznikem určitého typu vrozených vad — kritické periody neboli časová struktura ontogenese	22
8. Porucha vývoje mateřsko-zárodečné styčné zóny jako příčina vzniku vrozených vad	27
III. Teratogenese — schéma problémové situace.	29
IV. Systém elementárních vývojových procesů v zárodku jako základ teorie experimentální teratologie	32
1. Proliferace	34
2. Distribuce	40
3. Integrace	43
4. Redukce	45
5. Axiomatisace teorie elementárních vývojových procesů a její využití při analýze vývoje vrozených vad	50
V. Definice vrozené vady	56
VI. Výběr modelových morfogenetických systémů	59
VII. Morfogenetické kritické periody	75
1. Kritická perioda orgánové soustavy	77
2. Kritická perioda orgánu	78
3. Kritická perioda orgánové složky	79
4. Základní rysy kritických period a jejich pokusné ovlivnění	80
5. Elementární morfogenetický proces v posloupnosti vývoje jako cílové místo působení teratogenu	91
VIII. Závislost dávky a účinku, způsob hodnocení	98
1. Pojem embryotoxicity	98
2. Problém homogenisace	99
3. Reaktivita pokusné skupiny zárodků	102
4. Odpověď zárodku jako funkce dávky	104
IX. Mateřsko-zárodečný komplex, podíl jednotlivých složek v procesu terato- genese	110

X. Specifičnost účinku teratogenů	116
XI. Genetické faktory a jejich význam ve vývoji vrozených vad indukovaných teratogeny	119
XII. Současné možnosti testování teratogenního účinku	124
XIII. Epilog	131
XIV. Souhrn	134
РЕЗЮМЕ	137
Summary	141
Zusammenfassung	144
XV. Literatura	147